



PREMIÉRA 26 / 08 / 2021

REŽIE CHRISTOS NIKOU

Jabka

Jak selektivní je naše paměť?

Absurdní tragikomedie o náhlých ztrátách paměti a trvalé potřebě být někomu nablízku.

Svět zasáhla záhadná pandemie. Lidé bez důvodu ztrácejí paměť. Nezbyvá, než si pod bedlivým dohledem lékařů a psychologů znovu budovat novou identitu. Amnézie postihne i Arise, muže ve středním věku. Apatický muž začíná podstupovat absurdní terapii, která mu má otevřít novou životní perspektivu. Debutující Christos Nikou svým stylem patří k řecké divné vlně, ale do známé receptury přidává osvěžující prvky něžného melodramatu a hořké komedie o touze zapomenout. Jabka jsou groteskní portrét doby, která vnucuje lidem pochybné recepty na štěstí.

Uprostřed celosvětové pandemie způsobující náhlou amnézii se třicátník Aris (Aris Servetalis) ocitne v léčebném programu, který má pomoci vytvořit nikým nehledaným pacientům novou identitu. Každodenně jsou mu zadávány úkoly na kazetách, aby si mohl tvořit nové myšlenky a zaznamenávat je na kameru; Aris tak znovu vklouzne do běžného života a potká Annu (Sofia Georgovasili), ženu, která se také léčí. Pomocí napůl vážných, napůl komických, podivných surreálních obrazů splétá řecký autor a režisér Christos Nikou okouzující úvahu o paměti, identitě a ztrátě. Zkoumá, jak se může společnost postavit k nezvratné epidemii skrze příběh jednoho muže o znovuobjevení sebe sama.

Slovo režiséra

Jsme součtem vlastních obrazů, které strádáme a vystavujeme na odiv, nebo jsme čímśi bohatším a hlubším?

Nakolik je naše paměť selektivní? Pamatujeme si to, co jsme prožili, nebo to, co jsme si rozhodli zapamatovat? Dokážeme zapomenout to, co nás zranilo? Může to být natolik hluboko, že tyto bolestivé zážitky zapomenout nechceme, protože bez nich bychom o svou existenci přišli? Jsme nakonec prostě jen součtem všech věcí, které jsme nezapomněli?

První nápad, z něhož se později stal film *Jabka*, mi přišel na mysl před osmi lety, když jsem se snažil vzpamatovat se ze ztráty člověka, který mi byl nejbližší, a tyto otázky týkající se identity, ztráty, paměti a bolesti mi nedaly spát.

Jabka jsou alegorickou kombinací komedie a dramatu. V jádru jde o snahu prozkoumat, jak funguje naše paměť. Jde o reflexi identity a ztráty, paměti a bolesti. *Jabka* také uvažují o tom, co dělá člověka tím, kým je, co z něj je autentické a co z něj je tvořeno druhými.

Je vzrušující a částečně absurdní, jak rychle plyne čas od chvíle, kdy se staneme dospělými: jak rychle zapomínáme nej-důležitější události a osoby ve svém životě a zároveň si jasně pamatujeme bezvýznamné detaily a vjemy.

Také jsem se snažil probádat, jak naši paměť ovlivňují emoce a také technika, díky níž až příliš snadno zaznamenáváme a ukládáme informace. Mohlo se přihodit, že nám kvůli všem zázrakům techniky zlenivěl mozek, a proto si vybavujeme méně a méně událostí, méně a méně emocí?

Základem fungování sociálních sítí, ať už jde o kampaně na Instagramu nebo výzvy na Tik Tok, je, že se náš život točí kolem cílů a úkolů zadaných nějakou vnější autoritou. Předali jsme této autoritě své vzpomínky a emoce? Mohlo se stát, že nakonec žijeme méně?

Úkoly, které mají moje postavy provádět coby součást terapie, jsou prostinké. Vezměme si na příklad jízdu na kole. Jde o schopnost, již velmi těžko zapomenete, jakmile se ji jednou naučíte. Jde o symbol zapamatovaného zážitku, vzpomínku, která je znovu ožívována vnějšími silami, druhými lidmi. Myslím, že se tohle děje nám všem – mnohdy nežijeme vlastní životy a napodobujeme, co dělají ostatní. Tohle významně usnadnila technika a sociální sítě. Už netřeba uchovávat věci v paměti, skladujeme vzpomínky v počítači nebo veřejně v kanálu na sociálních sítích.





Přitahují mě filmy, které vytvářejí komplexní světy. Poznáváme je, ale zároveň nám připadají trochu surreálné. Filmy jako *Ona Spikea Jonze* a *Holy Motors* Leose Caraxe. A samozřejmě vše od Charlieho Kaufmana, který má dar dívat na svět z trochu jiného úhlu. Tento zcizovací efekt vám umožní větší tvůrčí prostor, ale zároveň musíte uchovat zdání skutečného světa. Filmy jsou koneckonců jako pohádky – o těch nejdůležitějších věcech se výtečně vypráví. Je třeba chytrosti, bystrosti a nepředvídatelnosti, abychom donutili publikum myslet trochu hlouběji.

Můj cíl v *Jabkách* byl proto vytvořit svět v nedávné minulosti, společnost, kde technologie ještě neprostupovaly úplně vše a svět byl analogový. Společnost osamělých lidí, v němž se šíří samota jako virus. Tato pandemie způsobená neznámou příčinou je známý literární motiv, ať už z Camusova *Moru* nebo Saramagovy *Slepoty*. V těchto příbězích stejně jako v *Jabkách* není epidemie důležitá sama o sobě, není ani podstatný efekt na lidstvo, ale jde o nástroj, pomocí něhož můžeme mluvit o tom, co lze vznešeně nazvat stavem lidstva na individuální úrovni.

Jabka začínají v dystopickém prostředí, ale záhy v nich převládá antropocentrická perspektiva. Vizuální styl mi umožnil zaměřit se na fyzickou a existenciální izolaci hlavní postavy. Abychom mohli jeho emoce sledovat co nejvíc zblízka, použili jsme formát 4:3, který je přímým odkazem na nedávnou minulost, propojenou s polaroidovými snímky – ty tvoří zásadní motiv celého příběhu.

Skrze úzký rámec *Jablek* prožíváme protagonistovu surreálnou, smutnou, někdy komickou existenci. Neustále jsem se snažil obklopovat ho světem plným dramatické ironie a dvojsmyslů. Byť nejde o komedii, několik surreálných komických scén narušují to, co by jinak bylo velmi depresivním obrazem lidské existence. Výkon hlavního hrdiny byl klíčem ke spojení všech těchto prvků; jeho odměřenost a odstup jsou zdůrazněny v několika málo situacích, kde se zachová neočekávaně, jako například při poměrně smutném tanečním večeru, kdy začne tančit twist. V těchto okamžicích naznačuje jeho tělesnost, že jeho osobnost zůstává unikavá.

O režisérovi

Christos Nikou (1984) sbíral filmařské zkušenosti jako pomocný režisér na řadě hraných filmů, mimo jiné ve štábu renomovaného krajana Jorgose Lanthimose při natáčení kultovního snímku řecké divné vlny *Špičák*. Pracoval také s Richardem Linklaterem na filmu *Před půlnocí*. V roce 2012 napsal a režíroval úspěšný krátký film *Km*, s nímž objel 40 filmových festivalů včetně Rotterdamu, Stockholmu nebo Palm Springs. Absurdní melodrama těžící z tradice řecké divné vlny *Jabka* jsou jeho celovečerní debut, který se setkal s velkým ohlasem na festivalech v Benátkách a Torontu.

Ocenění festivaly

- MFF Benátky 2020 - zahajovací film sekce Horizonty
- Řecký kandidát na Oscara

Technické údaje

Původní název	Mila
Režie	Christos Nikou
Scénář	Christos Nikou
Kamera	Bartosz Swiniarski
Střih	Giorgos Zafeiris
Hudba	Alexander Voulgaris
Nosiče	DCP, MP4
Rok výroby	2020
Země	Řecko, Polsko, Slovinsko
Jazyk	řecky s českými titulky
Přístupnost	od 15 let
Stopáž	90 min.
Žánr	drama, komedie
Hrají	Aris Servetalis, Sofia Georgovassili, Anna Kalaitzidou, Kostas Laskos, Babis Makridis, Alexandra Aidini a další
Premiéra	26 / 08 / 2021

Ke stažení

Foto / tisková kvalita	artcamfilms.capsa.cz
	Login: artcam2020 Heslo: dobrefilmy
Materiály pro kina	http://ftp.sirenafilm.com:5000
Aktuální informace ke sdílení volnému užití najdete na:	https://artcamfilms.cz/cs/film/jabka-3LOLVu www.artcamfilms.cz

ARTCAM FILMS

Rašínovo nábřeží 6,
128 00 Praha, Czech Republic

IČ 26198096, DIČ CZ26198096
Tel +420/ 221 411 619

HEDVIKA PETRŽELKOVÁ
PR manager

hedvika.petrzelkova@artcam.cz
+420 776 167 567

JAN PAPICA

Programing, technický support
a Social media marketing
jan.papica@artcam.cz
+420 606 572 530



WWW.ARTCAMFILMS.CZ



Co-funded by the
Creative Europe MEDIA Programme
of the European Union